

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Ivdæis. Titvlvs II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum 2. Nonas mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno 1.

CAP. II.

Omnes simoniaci cuiuscumque dignitatis aut status, sunt ipso facto excommunicati: nec habent simoniace ordinati ordinis executionem. Electionis aut alia provisionis per simoniam facta non valent, nec sua percipiendi fructus tribuunt. Mediatores etiam simonia eadem censura ligantur, qui a solo Papa absolventur. Et omnes praedicti sunt Romano Pontifici revelandi.

Paulus Venetus Papa II.

Cum a detestabile scelus simoniace pravitate tam divinorum quam sacrorum canonum auctoritas abhorreat atque damnet: Nos considerantes quod plures poenarum gravitas, quam Dei timore arcere solet a voluntate peccandi, ac summis desideris affectantes, ut horum pestiferum vitium non ex usu solum, sed etiam ex mentibus hominum saltem propter poenarum metum penitus evellatur: praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhazentes, ac etiam omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, privationis, & interdicti sententias, censuras & poenas dudum a Romanis Pontificibus praedictis, & pro talibus reputatis contra simoniacos quomodolibet latas, & illos, qui cuiuscumque fuerint, etiam cardinalatus, patriarchali, episcopali, regali, reginali, vel alia quavis ecclesiastica seu mundana dignitatibus praesulgeant, & eorum quemlibet, tam manifestum, quam occultum, quas ipso facto eos incurtere volumus, confirmantes & innovantes Apostolica auctoritate, declaramus quod omnes illi, qui simoniace ordinati fuerint, a suorum sint ordinum executione suspensi. Per electiones vero, postulationes, confirmationes, provisiones, seu quasvis alias dispositiones, quas simoniaca contigerit labefieri, & quae viribus omnino careant in ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personaribus, officiis ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, aut aliquo eorum cuiquam jus nullatenus acquiratur, nec inde faciat aliquis fructus suos, sed ad illorum omnium quae percipit restitutionem sub animae suae periculo sit adstrictus. Statuentes praeterea, quod universi & singuli etiam praemissis dignitatibus praediti, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat, mediatores existerint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant: a qua nisi a Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolvi, praeterquam in mortis articulo constituti. Et ut huiusmodi labis contagio frequentius reprimatur, omnibus & singulis ecclesiasticis secularibusque personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute sanctae obedientiae districtius injungimus, ut eos omnes, quos simoniam huiusmodi commississe vel procurasse, aut in ea mediatore esse sciverint, Pontifici praedicto, vel cui idem Pontifex duxerit committendum, per se vel alios revelare quantocius non omittant. Pro revelatione huiusmodi etiam complices & fuerint, non solum

a Vide extravagantem Pii V. incip. cum primum. b. & ut simoniaca pravitate per quam haec constitutio in violabiliter observari mandatur. & de intellectus declarationem Castaldi s. iii. de cons. b. Vide cap. de simonia. & ibi plene per canonistam extra. de simonia. adde omnino beatum Thomam 2. 2. quaest. 100. art. 2. ad quartum argumentum. c. Complices criminis quandoque praemiantur. Cod. ad leg. Juliam majestatis. l. quisquis. in fine.

veniam a nobis, sed etiam gratiam consecutus in verum indicio participes tanti criminis valeant evitare. Quod si non fecerint, absolvi non valeant donec poenitentia revelent, & complices huiusmodi detrecti ad poenitentiam veniant. Nulli ergo, &c. nostrae confirmationis, innovationis declarationis, & voluntatis infringere, &c. Datum Romae apud sanctum Petrum, anno incarnationis Domini M. CCCC. LXIV. 9. Cal. Decemb. Pontificatus nostri Anno 1. Publicata die 24. Novemb. Anno praedicti.

DE IUDAEIS. TITVLVS II. CAP. I.

Christiani arma portantes ad infideles Christianos impugnant ipso facto sunt excommunicati, capientium se in infames, & infestabiles, tam active, quam passive, & eorum bona Christianis cap. sta quorundam. & sap. ad liberandam. extra. tit. 2.

Clemens V.

MULTA a mentis amaritudine concitata, gravisque doloris aculeus perfosita mentis nostrae, intelligentes, quod tenetis baptismatis in devium aberrantes, qui debentis probrium illatum Domino in terram haereticorum vestris viribus vindicare, potius injuriaribus Sarracenorum videlicet horribili & perhida & degenerantes miserabiliter a statu fidelium prope propriam immemores, & salutis obliti, inimici vero Christi, contra ipsius negotium, ferum, equum, & alia vetita, necnon victualia, & mercimonia in Alexandria, & ad alia loca Sarracenorum terrae Aegypti deferre praesumpunt. Ex quo manifeste apparet, quod Christianos, qui ad defensionem haereticorum in eadem ibidem pro fide remanserunt, talibus ad ipsi subditi verenter impugnant: propter quod fidei regnum ibidem quodammodo noverit deperit. Nos qui ad liberandam terram ipsam operam esse praedimus (cum Dei adiutorio) efficacem, tum progressus alterius sustinere nolentes, felix memorie Nicol. Pap. IV. praedecess. nostr. vestigiis innitentes, praesentium tenore statuimus, ut nullus eorum, quos, ferrum, lignamina, victualia, & alia mercimonia in Alexandria, vel alia loca Sarracenorum terrae Aegypti deferre, mittere, vel portare, seu de portibus eorum, ut eisdem debent, committere, vel extrahi permittere, aut eis subditi vel subditi rem praestare quoquo modo praesentem. Nos vero illi, qui contra huiusmodi constitutionem nostram voluerint venire praesumpserint, eo ipso excommunicati sententiae decernimus subiacere: a qua absolvi non possint, nisi tantum de bonis propriis in dicta terra subsidium convertendum exsolvent, quantum ad praesentia praedicta deulerint vel miserint, aut decesserint, de ipsorum portibus extrahi permittent, deferendum, nec tunc etiam ab eadem (praeterquam in mortis articulo) absolvantur sententia, absque mandato scilicet apostolice specialis. Et nihilominus, si personas eorum capi contingat, in servitium & captivum illorum volumus, in quorum ceciderint captivum. Audiatote insuper Apostolica statuentes, ut illi, qui contra huiusmodi statutum nostrum quomodolibet venire praesumpserint, praeter poenas praedictas, quas ipso facto incurrant, perpetuo sint infames, & inrestituabiles habentur.

a Praeter cap. sta quorundam. & cap. ad liberandam. extra. de iudaeis, vide Clem. I. tit. ii. & praefata Bulla in carta Clementis 17.

tar: ita, quod nec testari, nec legata eis seu relicta percipere valeant, & insuper ad successiones, tam ex testamento, quam ab intestato sint prorsus & reddantur inhabiles, nec ad publica qualibet admittantur officia, sintque illis omnes actus legitimi penitus interdicti, & tanquam excommunicati, hostesque catholice fidei (postquam de ipsorum huiusmodi temeritate confiterit) diebus dominicis & festiuis publicè nunciuntur, & in fœdum bona eorum omnia devoluntur.

CAP. II.

Iudas ad fidem conversi non sunt in bonis molestandi, ne sint de-terrisu conditionis post baptismum, quam essent ante.

Ioannes XXII.

Dignum a arbitantes, & juri consonum, fonte renatos baptismatis Iudaica cœcitate dimissa amplioribus favoribus aut gratis, quam antea abundare: indecens & absurdum, ut qui in perfidia abundarent, cogantur mendicare fideles: universis & singulis rectoribus, & aliis officialibus comitatus Venetini, aliorumque comitatum, & terrarum pertinentium ad Apostolicam sedem, districtè præcipimus & mandamus, quatenus conversis huiusmodi & qui in posterum convertentur, in possessionibus & bonis aliis, quocunque nomine censentur, quæ in comitatibus & terris prædictis conversionis tempore obtinebant, seu etiam obtinebunt, occasione prædicta nullam molestiam inferant, nec ab aliis inferri permittant: sed ipsis in his & aliis se favorabiles exhibentes, ipsos ab iniuriis & molestiis protegant & defendant: ut sic de servitute ad libertatem se transisse percipiant, nec redire prætextu mendicitatis odibilis ad dimissam perfidiam compellantur. Nulli ergo, &c. nostrorum præceptionis & mandati infringere. Datum Avinion. 10. Cal. Augusti. Anno 4.

DE HÆRETICIS.

TITULVS III.

CAP. I.

Decretalem, per hoc eod. tit. lib. 6. declarat, bona hæreticorum per diæcesanos usurpari vetari.

Benedictus XI. Inquisitores hæreticae pravitatis.

EX eo b, quod quadam novella constitutio super negotio hæreticæ pravitatis à bonæ memoriæ Bonifacio Papa octavo, prædecessore nostro, edita continet, quod in ipso negotio per diæcesanos Episcopos, & inquisitores super eodem facto inquiri valeat communiter vel divisim: & si divisim processerint, teneantur sibi invicem communicare processus: Nos consulere voluimus, quando & quoties sit ista processuum communicatio faciendâ. Nos autem de fratrum nostrorum consilio intelligendo diæcesanos & inquisitores tunc demum divisim procedere, cum hi & illi separatim, non quando Episcopi tantum, vel inquisitores tantum procedunt: consultationi vestræ breviter respondemus, quod quando utrique procedunt seorsim, sibi debent in fine tantum, dum nihil restat agendum, nisi quod solum sententia promulgetur, communicare processus. Licet enim quibusdam potuisset videri per legem civilem, quod sicut quando aliquis ex auctoritate coram alio debet ferre sententiam, ut puta, quando administrator delegat causam, sibi sententia reservata:

a Vide omnino extravagantem Pauli Papæ III. incip. cupientes Iudeos ubi de hac materia plenus caretur. b Præter notata, in cap. per hoc. de hæret. lib. 6. vide Nicolaum Eymericum in directorio Inquisitorum part. 3. quæst. 10. 11. & 12. Repertorium Inquisitorum verbo communicare, & sicut quomodo. Et Zachariam tractat. de her. c. 17.

saltem in principio, id est, contestatione, rursus in medio, & semel in fine quæ sunt examinata audire debet: ita & in casu præfenti, ubi ex actis coram alio habitis alter profert sententiam, si alter huiusmodi acta recenseat: quod fieri non potest, si eorum denegetur editio: tamen id æquitas canonum non admittit. Vnum sanè casum excipimus, si alter commodè non possit procedere, nisi alterius actus visis. Ex hac enim causa semel tantum (ut fraudi locus non fiat) in toto negotio copia tribuatur. Verùm quia a nonnulli diæcesani partem partis proventuum de hæreticorum bonis inquisitionis officio deputatæ propter expensas, quas dum inquirunt in prædicto negotio faciunt, à vobis exigere moluntur, hoc tanquam juri absonum (cum ordinarii sint, ideoque officium tale, quod eis incumbit, propriis eos oportet explere stipendiis) fieri penitus prohibemus. Rationem autem iidem diæcesani proventuum, obventionum ex inquisitionis officio à vobis, non obstante aliqua institutione, consuetudine, vel mandato contrariis, non exposcant: sed eam camera nostræ, vel alii, cui nos vel successores nostri Romani Pontifices mandaverimus reddendam, reddatis, quæ generaliter observari iubemus.

CAP. II.

Tres errores magistri Ioannis de Poliacò, doctoris Parisiensis, hæc damnantur.

Ioannes XXII.

VAs b electionis doctor eximius, & egregius prædicator, cuius prædicatio mundum docuit universum, præsumptuosam illorum audaciam refranare sollicitus, quæ prudentiæ propriæ innitentes, in errores proprios prolabantur, non plus sapere, quam oportet sapere, sed ad sobrietatem sapere salubri doctrina suggessit: & iuxta Sapientis c. eloquium: Quisque suæ prudentiæ modum ponat. Sanè dudum quum dilectum sibi magistrum Ioannem de Poliacò, sacre Theologiæ Doctorem, certis ex causis de fratrum nostrorum consilio ad nostram præsentiam vocavissimus: fide digna relatio ad nostrum perduxit auditum, quod ipse in quibusdam articulis tangentibus penitentiam sacramentum, non sobrie, sed peperam sapiebat, infrascriptos articulos, periculosos continentes errores, docens publicè in suis prædicationibus, & in scholis. Primò siquidem adstruens, quod confessi fratribus, habentibus licentiam generalem audiendi confessiones, teneant eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum confiteri proprio sacerdoti. Secundò, quod sante, Omnis utriusque sexus edicto in concilio generali d. Rom. Pontif. non potest facere, quod parociani non teneantur omnia peccata sua semel in anno proprio sacerdoti confiteri, quem dicit esse parociale curatum. Imò nec Deus possit hoc facere: quia (ut dicebat) implicat contradictionem. Tertio, quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi confessionem: imò nec Deus, quin confessus habenti licentiam teneatur eadem confiteri proprio sacerdoti: quem dicit esse (ut præmittitur) proprium curatum. Nos igitur scire volentes, si suggesta nobis veritatem haberent, articulorum præmissorum copiam eidem magistro Ioanni fecimus assignari, & ad suam defensionem plenam audientiam sibi præbuimus, tam in nostra & fratrum nostrorum præsentia in consistorio, quam aliis coram aliquibus ex ipsis fratribus per nos ad huiusmodi officium deputatis. Verùm, licet præfatus magister dictos articulos, & contenta in ipsis defendere niteretur, assererebat tamen se paratum credere & tenere in præmissis & aliis, quæ tenenda & credenda esse sedes Apostolica desiniret. Nos igitur attendentes,

a Vide Eymericum in directorio Inquisitorum. p. 3. q. 104. 105. & seq. b Rom. 12. c Trovart. 6. & 23. d Scilicet Lazarus sub Innoc. III. c. 27.

